

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrațiune în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfeld & Emeric Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Imliu
 Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicități mai dese după tarife
 și învoială. — **RECLAMR** pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în de-za-e și.
Abonamente pentru Anul LXVII:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cile poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 130.

Brașov, Duminică 13 (26) Iunie.

1904.

Ideii de emancipare economică.

În peninsula balcanică e liniște. Temerile și prețiderile unei iminente conflagrațiuni nu s'au adevărit și explicația acestei stări de lucruri pacifice din Orientul european n'ă da simplul fapt, că Rusia e așă peste măsură angajată în Orientul estrem, în războiul sângeros din Asia răsăritenă.

Momentele aceste când, putem dice, a intrat o pauză în fierberea și în svêrcolirile dinăuntru peninsulei, sunt apte pentru de a face contemplațiuni asupra situațiunii politice și economice a statelor așa numite balcanice.

În timpul din urmă s'a accentuat de repețițe-orî în unele țări române, că România n'ar fi să fie numărată între statele balcanice, având ea o dezvoltare și o pozițiune cu totul a parte. Vederea această nise pare că derivă de la nisuița de a presenta România ca un stat, ce a dobândit deja o importanță europeană și care ar trebui ferit de a avê amestec cu statele micî slave independente din Balcani.

În realitate lucrul stă altfel. Tocmai împrejurarea, că România este între celelalte micî stat creștine din Orient cel mai însemnat și valoros, îi indică locul întâiu, rolul conducător în concertul statelor balcanice și, cum dicea revista franceză din Paris, din care am reprodus și-lele aceste un articol privitor la politica balcanică, România e singurul stat balcanic, care pôte în adevăr să fie stăpân pe politica sa.

De aici urmăză, că interesele române pretind să fie urmărite cu mare atențiune mersul și dezvoltarea politică și economică a statelor balcanice din partea factorilor conducătorî în România.

Voim să atingem cu deosebire un moment de mare însemnătate pentru națiunea română. Nu voim să vorbim așă despre raporturile ei curat politice cu celelalte țări și popore din răsăritul europen, ci despre raporturile și legăturile ei economice cu ele, dela carî atêrnă așa de mult puternica dezvoltare în viitor a statului român.

Tocmai acum se petrece un lucru de mare cumpênă pentru România. În Bucuresci se țin conferențe de cătră delegații guvernului german și român, relative la încheierea viitoare convențiunii comerciale, cu aplicarea noului tarif vamal votat de Corpurile legiuitoare române.

În această conferență se tratăză de grava cestiune, aprôpe o cestiune de esistență pentru țără, decă ea își va afla socotela în tratatul comercial ce vine a-l încheia cu Germania, decă condițiunile, ce i-le va pune această nu vor fi prea onerose, neprimind avantaje îndestulătoare în schimbul celor, ce i-se vor cere în favorul puternicului stat german?

În cercurile dirigitore din România nu prea e mare speranța, că vor isbuti a ajunge la un regim convențional avantajos cu Germania, și această din cauza pretensiunilor prea esagerate ale agrarienilor germanî.

Nu putem sci cum se vor termina tratările între comisiunea mixtă română-germană din Bucuresci, dăr ținem a înregistra la locul acesta, că în timpul din urmă ideea unei politice economice de sine stătătoare a statelor balcanice, în fruntea cărora stă România, se lătesce tot mai mult.

E interesant, că un fervent propagator al acestei ideii de emancipare economică e chiar un Bulgar, rectorul universității din Sofia, Bojev, care, în revista societății economice bulgare, nu de mult a des-

fășurat mai pe larg planul unei uniuni economice între România, Grecia, Bulgaria și Sêrbia cu scop de a se pune aceste țări cu interese economice comune la adăpostul esplotării lor economice și financiare din partea acelor mari puteri, carî cu principiul „divide et impera” caută a-le aservi economicese.

Părerile și espunerile interesante ale tratatului din cestiune merită să fie aduse la cunoscința marului public român, ceea-ce din parte-ne vom și face-o.

Din Bistrița-Năsêud.

Disolvarea clubului comitatens român.

Erî ceteam într'o fôie din Clușiă o scire luată din fôia maghiară de la Bistrița de următorul cuprins: „Contra celor 13 funcționari ai clubului național român din Bistrița poliția a pornit cercetare pentru transgresiune, comisă prin aceea, că au conlucrat într'o reuniune, ce s'a format în mod contrar legii.”

Am înțeles îndată, că se tractăză êrăși de o măsură volnică față de clubul comitatens român, ce s'a constituit în Bistrița în primăvara anului acestuia. Nedumerirea noastră despre ceea ce se va fi petrecut a fost delăturată prin următoarele lămuriri, ce le-am primit așă de corespondentul nostru din Bistrița. Êtă ce ne scrie:

Bistrița, 23 Iunie n.

În 13 l. c. a fost citat la căpitanul de poliție din Bistrița d-l protopop Gerasim Domide, președintele clubului nostru comitatens. Aici a fost interogat asupra „clubului național român”, ce s'a înființat pe teritoriul comitatului Bistrița-Năsêud. A fost învinuit, că a participat și a desvoltat ôre-care activitate în această pretinsă reuniune, ce s'ar fi constituit în mod ilegal, fără ca să fi dobândit mai nainte aprobarea statutelor sale din partea guvernului.

D-l Domide a declarat, că nu e membru la nici un fel de reuniune de care vorbesce căpitanul de poliție. Clubul român despre care e vorba, e club comitatens, constituit pe baza legii municipale n'a fost trebuință decî de nici o încuviințare din partea guvernului, orî de vre-un statut aprobat de acesta. Regulamentul clubului național din Bistrița-Năsêud, pe care-l dificultăză șeful poliției nu e statut ci numai un proiect de regulament intern care încă nici n'a fost primit de membrii clubului.

La afirmarea căpitanului poliției, că în 13 Aprilie a. c. clubul ar fi și ținut adunare generală, a răspuns d-l Domide declarând, că acesta nu e adevărat. S'a ținut atunci numai o conferență intimă privată, care prin urmare n'a trebuit să fie anunțată poliției, cum pretinde căpitanul, că ar fi trebuit să se facă. După ce a fost ascultat d-l Gerasim Domide, președintele clubului, căpitanul poliției Gyürk a adus hotărîrea, nr. 1605/1904 prin care disolvă „Clubul național român din comit. Bistrița-Năsêud” ca reuniune și interdicie participarea la ședințele lui sêu la ori-ce activitate a lui.

În urma această căpitanul poliției a pornit cercetare pentru transgresiune, „comisă prin aceea, că au conlucrat într'o reuniune formată în mod contrar legii.”

Așă, în 23 Iunie au fost citați la căpitanul de poliție 13 fruntași din Bistrița și împrejurime, carî fuseseră aleși provisor în biroul clubului comitatens.

S'au prezentat în această și la poliție însă numai d-nii: Gerasim Domide protopop gr. cat., Dr. Gavril Tripon adv., Dr. Victor Onișor adv., Dr. Vasile Pahone adv., Dr. Alesandru Pop medic și Simeon Monda protopresbiter gr. or.

Dr. Demetriu Ciula adv. și Dr. Dionisiu Login avocat, fiind împedeoați, nu s'au putut presenta, dăr fiindu-le bine motivate absențele, li-se va defige un alt termin. Ceilalți membrii ai comitetului clubului și anume domnii Ciril Deac vicar

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(11)

Constanța — Sinaia.

— Impresiile de călătorie. —

— Urmare. —

O preumblare prin oraș. Ne împărțim în două grupe. Unii plecăm să vizităm câteva școle mai însemnate din capitală, alții au ca țintă grădina botanică cu institutul botanic. Ne vom întelni la Șosea.

Prima grupă ne punem sub scutul și conducerea d-lui Dr. George Maior. Am cercetat cele două seminare, seminarul central și seminarul Nifon. Intrăm mai întâiu în palatul seminarului central, un edificiu vast și lucos, amenajat cu toate conforturile posibile. Cu drept cuvânt observă mentorul nostru: Cum se vor împărsa seminarisții, eșiți din acest palat lucos, ca preoți aruncați te mirî în ce cătun sêu comună rurală, unde cu mica lor leșoră primită de la stat, vor fi avisași la munca mânilor lor?

Programul studiilor s'a îngrijit de altmintezele, ca pe lângă studiile speciale teologice, elevii să fie introduși și în ra-

murile practice, ca agronomia, horticultura, viticultura, lucruri manuale (impletitul, desemnul liber, pictura). De fapt ceea-ce am admirat mai mult, stăt la seminarul central, cât și la seminarul Nifon, au fost splendidele colecțiuni de lucrări manuale: impletiturile și desenurile.

Elevii sunt toți interni (bursieri sêu solvenți) și se recrutează dintre absolvenții școlilor primare pe cale de concurs. Cursul e de 7 ani; programa învățământului cu anumite restricțiuni e identică cu a liceelor clasice.

Corpul nostru profesoral de la liceul din Brașov, în frunte cu directorul nostru V. Onișiu, sprijinit de marinositatea publicului nostru lucră din răspuțeri de ani de zile pentru întemeierea unui mare fond, cu care să se pôtă deschide un mare internat la Brașov, pentru elevii, carî cercetăză școlile noastre. Mult ne-a interesat decî mai ales aranjamentul celor 2 internate vizitate, care prin curățenia, practicitatea și confortul lor rivalisăză cu cele mai bine amenajate internate din orî și ce stat.

La seminarul Nifon, ridicat și susținut din fondurile lăsate spre acest scop de fostul mitropolit al Ungro-Vlachiei Nifon

(1850—1875), am făcut și unele experiențe pedagogice foarte prețioase: am studiat escelentul sistem de clasificare, urmat la această școlă, precum și metoda intuitivă, urmată la predarea limbilor moderne.

Școlă normală, de sub conducerea d-lui Petre Gîrboviceanu, deși deschisă abia de 6 ani, se bucură deja de un astfel de renume, care ar face onore orî și căreia din școlile mai vechi de felul acesta. Școlă e vizitată an de an de pedagogi reputați din țările învecinate. Cu puține zile înainte de a sosi noi, institutul a fost vizitat de d-l Tégylás Gábor, cunoscutul archeolog maghiar, fost director al școlii reale din Deva și în mai multe rânduri comisar ministerial de școle.

Trecem prin șosea, această particularitate a orașului Bucuresci: lumea elegantă a capitalei românești, înșirată în cele mai elegante trăsuri, — și sosim la Herêstrău.

Școlă de agricultură de la Herêstrău (Fereștrău) prin legea învățământului profesional de la 1899 a fost declarată școlă superioară de agricultură, după-ce a trecut printr'o mulțime de metamorfoze și peripeții. Școlă, dimpreună cu fermele sale model, posedă o moșie de vre-o 400

pogone și e situată la marginea Bucurescilor lângă șoséua Kiseleff și satele Herêstrău și Băneasa. Învățământul, care este teoretic și practic, durează 4 ani.

Aici am admirat mai ales bogata și variatul muzeu agronomic, datorit stăruințelor distinsului agronom și profesor, d-l Dr. Gheorghe Maior.

Școlă de la Herêstrău, o școlă model mai ales la secția sa agronomică, e aprôpe zilnic cercetată de excursionisții veniți din apropiere și depărtare. După noi școlă a fost vizitată de elevii școlii de agricultură de la Rusciuc și de ministrul instrucțiunii publice al Bulgariei, d-l Șismanoff. La locul acesta găsim de poțrivit a aminti, că meritul de a fi recunoscut importanța pedagogică a excursiunilor școlare, de a le fi inițiat și introdus în România revine profesorului Dr. G. Maior. Astăși și în România excursiile de studii aranjate sistematic de diferitele școli, trec ca un mijloc pedagogic de intuiție din cele mai obișnuite.

A doua grupă a excursionisților noștri a cercetat grădina botanică și institutul botanic, condus de d-l Zacharie Panțu.

(Va urma.)

foraneu episcopesc al Rodnei, Dr. Paul Tanco, profesor în Năsăud, Ioan Pop, protopop în Nușfalău, Pamfilu Grapini, vice-protopop în Rodna-nouă și Ioan Dologa, preot în Borgo-Tiha, vor fi ascultați din partea autorităților de cerc respective.

Fasionările d-lor, cari s'au prezentat astăzi înaintea d-lui căpitan Gyürk au fost—după cum sunt informat—hărbătesci, ceea-ce servese fruntașilor noștri numai spre onoare și va contribui a mări simpatia, cu care poporul va fi gata a-i sprigini în lupta lor dreaptă.

Brașov, 12 (25) Iunie.

Evenimentele din Macedonia.

Guvernul bulgar a luat hotărârea înainte cu trei săptămâni de a face un împrumut de un milion de franci pentru ajutorarea refugiaților întorși în patrie. Acești bani erau să se împartă prin comisiuni speciale ca împrumut fără procente. Părta a pus însă pedecă acestei distribuirii. Din cauza această atât în cercurile politice, cât și în presă domnesce mare nemulțumire, mai ales fiind-că Părta a promis, că nu va împedeca ajutorarea refugiaților.

Despre atentatul contra generalului Bobrikow și arul „Köln. Ztg.” află următoarele amănunte: Guvernorul general Bobrikow avuse un conflict și cu colonelul Schaumann, un unchiu al atentatorului. În urma acestui conflict, colonelul împreună cu toți ofițerii regimentului și-au dat dimisiunea. Colonelul, după un serviciu credincios de 35 ani făcând fără pensiu, er regimentul de dragoni finlandes a fost disolvat prin ordinul Țarului. Bobrikow se bucura de favorul special al Țarului.

Din dieta ungară.

(Sedința de la 23 Iunie.)

Deputatul Komjathy își motivează neîncrederea față de guvern cu atitudinea acestuia în chestiunea limbei și a regulării pactului financiar cu Croația. Oratorul critică politica financiară a guvernului, urcarea bugetului militar și creșterea birocrației. În numele partidului koșuthist respinge bugetul și prezintă un proiect de rezoluțiune în care se enunță refuzarea bugetului nu numai din motive principiale, dăr și din motive de neîncredere față cu regimul Tisza; mai departe camera să siléscă guvernul a-și îndeplini datoria în privința reformei electorale, a tarifului vamal independent și a revocării proiectului referitor la urcarea listei civile.

Contele Apponyi (part. național) declară, că trebuie să respingă bugetul. În privința criticii asupra politicii financiare se alătură la espunerile lui Komjathy. Ce privește urcarea salarelor, oratorul n'ar avé nimic de dīs, decât în același timp s'ar fi redus birocrația. Urcarea bugetului militar nu este în consonanță cu puterile țării. Țera va avé a se lupta din nou cu deficite rēu mascate. Bucuros ar vota urcarea listei civile, decât de aici ar resulta urcarea splendorii coronei ungare. Apponyi critică apoi politica socială a guvernului.

„In afacerea limbei oficiale a consulatelor, unde limba maghiară este neindreptățită, cum s'a vădūt în cazul consulatului din Galați, atitudinea guvernului micșorează suveranitatea statului, mai ales în fața naționalităților. Chiar decât până acuma ar fi sprijinit politica guvernului, afacerea cu consulatul din Galați l'ar fi adus la altă convingere, îndemnându-l a refusa guvernului încrederea. La urmă prezintă un proiect de rezoluțiune, în care propune, ca camera să nu priméscă proiectul de buget al guvernului ca basă pentru desbaterea specială.

Răsboiul ruso-japones.

Din scirile mai nouă nu ne putem orienta cu siguranță asupra situațiunei pe câmpul de răsboi. Telegramele de er și alaltăeri vorbiau despre o mare luptă, cu sfirșit nenorocos pentru Ruși, ce s'ar fi dat lângă Hayciōng. Scirile despre lupta această nu numai că nu sunt confirmate, ci în parte se desmint.

Armata generalului Stackelberg a fost, ce e drept, urmărită de Japonese, dăr n'a fost sdrobotă cu desăvîrșire, cum se dicea deunăđi. O telegramă din Liaoyang spune, că pe când cavaleria japonesă a urmărit pe Stackelberg timp de 14 ore, grosul armatei japonese s'a luat drumul, deja imediat după lupta de la Wafankou, spre țărmul mării.

Oku—Stackelberg—Kuropatkin.

London, 23 Iunie. Armata lui Oku continuă să urmărească armata lui Stackelberg. Marți după amiađi a ocupat Hsiuyencióng (Siuyanheng), situat la distanța de 30 chlm. spre nord de Wafankou și la 25 chlm. spre sud de Kaiciu. În direcția această și-a făcut Stackelberg retragerea. Generalul rus Kondracenko a plecat cu trupele sale siberiane de la nord spre Kaiciu, ca să întărească armata lui Stackelberg și să acopere retragerea artileriei acestuia spre nord. Nu se confirmă scirea, că după lupta de la Wafankou ar fi fost o altă luptă, în care se fi luat parte armata lui Nodzu, precum nu se confirmă nici scirea, că Sâmbăta trecută ar fi fost o luptă nouă, în care Ruși ar fi pierdūt 1200 ómen. Nimeni nu scie unde se află armata lui Nodzu, se crede însă, că ea se pregătesce a-se uni cu armata lui Oku.

„Morning Post” primesce din Tokio scirea, că în cercurile militare de acolo se crede, că lângă Hayciōng se dá o mare luptă. Nu se scie nimic despre rezultatul ei.

Roma, 23 Iunie. Din Tokio vine scirea, că armatele lui Nodzu și Oku s'ar fi unit lângă Kaiciu. Ruși, după mai multe ciocniri, s'au retras între Kaiciu și Hayciōng. Kuropatkin se află într'o poziție foarte întărită. Japonesei însă dispun de tunuri îndoit mai multe.

Berlin, 23 Iunie. Diarul „Berliner Tagblatt” primesce din Petersburg următoarea scire: Din Liaoyang au fost pornite trupe număröse spre sud, căci lângă Kaiciu se dau diloic lupte. Kuropatkin a sosit luni la Kaiciu și a inspectat armata lui Stackelberg. Adresându-se trupelor el a dīs:

— La revedere în curénd! Trebuie să sfirșim cu Japonesei, căci altfel nu ne vom reîntórce acasă.

Kuropatkin a lădat pe soldați pentru atitudinea lor de până acum și a împărșit decorațiuni. A plecat apoi spre nord. Deși corespondenții ruși spun, că se pregătesce o luptă mare, totuși cercurile interesate asigură, că Kuropatkin nu va lua încă ofensiva și că la Kaiciu va fi numai o luptă de apărare.

Relații oficiale.

Tokio, 23 Iunie. O parte a armatei, care operă în peninsula Liaotung a ocupat la 21 l. c. Siuyanheng, situat la 25 chlm. spre sud de Kaiping.

Petersburg, 23 Iunie. Generalul de brigadă Sacharov telegraféază statului major cu data de 22 l. c.:

La 21 diminița avangarda japonesă a început din nou înaintarea contra avangardurilor, cari se aflau la 6 chlm. spre sud de Hsiuyencióng, pe ambele părți ale liniei ferate. Avangardurile noastre călări; strimtorate de inimi, s'au retras încet spre Hsiuyencióng și mai departe spre Kaiciu. La amiađi a înaintat o colonă japonesă spre Hsiuyencióng, apoi în curénd s'a arăt o altă colonă inimi, er spre sēră localitatea această a fost ocupată de trupe japonese, constând dintr'o divisiune infanterie, o brigadă cavalerie și 32 tunuri. Cercetașii noștri spun, că spre sud de strimțórea Cianpalin e concentrată o considerabilă armată inimi. Nu se observă că inimiul ar face mișcări. Cercetașii noștri asigură, că o armată relativ tare înaintéază din Siuyan spre Karanzo. La 22 Iunie diminița un detașament japones, ajutat de o negură désă, a vrut să surprindă lângă Vanciapucia, pe drumul spre Kaiciu, avangardurile noastre. A fost înse observat la timp și companiile noastre l'a respins cu pierderi spre Siuyan.

Kuropatkin telegraféază Țarului cu data de 24 l. c.: Linia avangardurilor japonese se întinde spre sud de Senitsōn

de la țărmul mării până la munții de ost. Eri după amiađi cavaleria inimiă a făcut o înaintare și s'a încins o scurtă hărțuială cu patrulele noastre. Armata japonesă, care înaintéază dinspre Kaiciu, își continuă drumul spre nord.

Port-Arthur.

Telegramă din Tokio: Un diarist american a avut cutezanța, ca cu pericolul vieții să se furigeze în fortăreța din Port-Arthur. El a fost prins de Ruși și cu ochii legați l'au dus la închisóre. În aceeași închisóre se află 100 Japonese, dintre cari mai mulți au inebunit. După câte-va zile diaristul a fost dus înaintea lui Stössel, care i-a dat drumul după-ce i'a făgăduit, că n'are să mai încerce astfel de aventuri. Ajuns la Cifu, el a spus următoarele:

Când am intrat cu o barcă în golful Luisa, am vădūt că toate colinele sunt pline de soldați ruși, cari neconțin lucréază la întărituri. În Port-Arthur mișcarea e foarte viuă. Sunt minciuni scirile diarelor despre lipsă și miserie. Provisiuni sunt berechet. Aseđiul japones nu e complet; intrarea portului e liberă. Cetatea o întăresc tot mai mult. Garnisóna e mult mai mare de cum se credea.

SCIRILE DILEI.

12 (25) Iunie.

Esamenul de maturitate. Astăzi la órele 1 d. m. s'a comunicat rezultatul esamenului de maturitate la gimnasiul gr. or. român din Brașov. Calculul foarte bine l'au obținūt 3 candidați: Vasile Vlaicu (pur eminent), Nicolae Boeriu și Ioan Cupu; calculul bine 9 candidați: Emil Baiulescu, Dumitru Francu, Adam Iancu, Romulus Mioc, Candid Mușlea, Ioan Nenciu, Nicolae Oprian, Victor Stanciu și Alexe Sulică; calculul suficient 3 candidați: Matei Boeriu, Baiu Crăciun și George Șerban. Doi candidați au fost avisați la esamenul de corigență din câte un obiect pe luna Septemvrie.

In préjma serbărilor de la Putna.

Comitetul din Cernăuți pentru aranjarea serbării de la Putna a trimis liste de subscripțiune în țéră pentru adunarea sumelor necesare pentru serbare. Tot-odată s'a decis a se emite o invitare către toți, cari doresc să aducă omagiile sale rămășițelor și memoriei lui Stefan cel Mare și să invite tóte națiunile conlocuitoare din țéră la serbare. S'e se invite populațiunea din Putna și comunele învecinate, ca să sprijinéscă comitetul în nisuinta sa de a puté primi óspeții. Pentru dignitari și reprezentanții diregătorilor și oficiilor publice din țéră și străinătate se va dá o masă oficiósă; pentru inteligentă un raut și pentru popor asemenea o masă. În privința primirii poporului s'a decis a se adresa către parohiatele din comunele învecinate cu Putna, ca să invite parochienii, ca aceștia să sprijinéscă comitetul la primirea óspeților, cu deosebire a poporului.

Archidiacon al părților sătmărene.

Multe speranțe puseseră Români înainte de asta cu vre-o 8—10 ani în archidiaconul atunci nou numit, de la Careii-mari, Felician Bran, doctor în teologie și absolut al facultății de drept, căci în părțile acele espuse ale Românisului mult se aștepta de la sciința și înțelepciunea acestui bărbat. Dăr vai! sórtea crudă n'a lăsat să se realizeze nici o speranță, căci tinerul archidiacon s'a îmbolnăvit de o bolă incurabilă, așa că în cele din urmă a fost trecut în deficiență. „Răvașul” aduce acum scirea, că la Careii-mari a fost numit archidiacon d-l Coriolan Ardeleanu, până acuma profesor la gimnasiul din Beiuș. Instalarea noului archidiacon se face astăzi prin Il. Sa d-l canonic Dr. Aug. Lauran. — Speranțele se reînnoesc.

Statute aprobate. Statutele „Reuniunii de înmorméntare” din Brașovul-vechiu au fost provédute cu clauza de aprobare din partea ministrului de interne.

Achitarea ucigașilor lui Eremit.

Curtea cu jurați din Seghedin a achitat în ziua de 23 Iunie pe frații Sibul, ucigași advocatului Eremit, care prin apucături nedemne a despoiat o mulțime de ómeni, cumpărându-le la licitație averea pe prețuri de nimica. Așa făcuse și cu frații Sibul, cari apoi și-au rēsbunat atât de crunt asupra despoiatóruului.

Din Bistriță ni-se scire: Zidarii, cari lucră la frumosul edificiu al noiei casarme din Bistriță, în urma brutalității cu care au fost tractați de cătră pãlerul (conducătorul lucrărilor de clădire) au făcut grevă. Pertractările între zidari și întreprindătorul Kramer s'au început. Se spe-

reză că greva nu va dura timp îndelungat.

— Batalionul regimentului 63 aflător în Bistriță, serbéază la 24 l. c. amintirea învingerei de la Custozza.

Din Alba-Iulia ni-se scire, că la esamenul de maturitate, ce s'a ținut în 22 Iunie n. la gimnasiul rom. cat. de acolo, s'au supus la esamen și 4 studenți români, dintre cari 3 au prestat esamenul cu bine, er al patrulea Alex. Borza cu eminentă. Doi s'au reținut de la esamen.

Cauțiunea ofițerilor. În urma numeróselor petițiuni pentru permiterea căsătoriei cu o cauțiune mai mică decât cea prescristă, ce s'au dat în timpul din urmă la ministerul de răsboi din Viena, ministerul comun de răsboi a dat o ordinațiune în virtutea căreia petițiunile ofițerilor sub 30 ani pentru permiterea căsătoriei cu o cauțiune mai mică, se fie din principiu refuzate. Petițiunile căpitanilor și ofițerilor superiori, în genere a ofițerilor, cari au trecut peste 30 ani, cât și a ofițerilor, cari voesc să-și mărite vre-o fată, vor fi însă luate în considerare.

Furtună cu 18 morți. În comuna Klucsó (com. Sáros) și în împrejurime a fost dila această furtună ne mai pomenită. Ómenii, cari erau la munca câmpului, vădënd prăpădul de vreme ce se apropie, și-au strins instrumentele agricole și au căutat să fugă. Un grup de lucrători s'a refugiat sub nisce copaci. Abia se adăpostiseră, când fulgerul a trāsniat copaciul și pe Andr. Szabó, Cat. Juresik și Barbara Kuban, er copaciul despican-du-l în doué, bucățile trunchiului au rānit pe mai mulți. Cei-ce au rēmas neatinși au fugit atunci sub un alt copaciu, unde de asemenea a lovit trāsnetul, omorind pe Stef. Hancsó și Paul Piri. Fugind și de aici prin plóia năprasnică, puhoiul ce curgea de pe dealuri a luat în vârtejur s'au pe Anton Ianduricska și Maria Polyenik în etate de 12—14 ani. Plóia a curs un ceas și jumătate neconținut, nimicind cu desăvîrșire tóta recolta. A doua și după amiađi în hotarul comunei s'au cules 18 cadavre de lucrători, parte trāsniți, parte înecați.

Starea sēmănturilor în România.

La serviciul agriculturii de pe lângă ministerul român de domenii se lucréază la tabloul asupra stării sēmănturilor din țéră, care va fi înaintat M. S. Regelui la Sinaia. În acest buletin se observă, că starea sēmănturilor s'a îmbunătățit simțitor, în intervalul ce a trecut de la ultimul buletin adresat Suveranului. După scirile telegrafice sosite la ministerul de domenii, porumburile sunt pretutindenți frumoase.

Petreceri. Tinerimea română din Copand și împrejurime a aranja o petrecere de vară la 12 Iulie st. n. în șóla română din Copand.

Venitul curat se va dá fondului de edificare a bisericii de acolo. Contribuiri benevole sunt a-se adresa d-lui George Pățăceanu, președintele petrecerii.

— O altă petrecere de vară va aranja tinerimea academică din Ciceu-Cristur și împrejurime la 12 Iulie, în favorul bisericii române unite din Ciceu-Cristur.

De la căile ferate. Ministrul de comerciú a ordonat, ca de acum înainte toți împiegații de la căile ferate să fie jurați la intrarea lor în oficiu.

Concert. Ni-se comunică: Concertul muzicii militare anunțat pe Duminecă, 5 óre p. m. la Gewerbeverein, se va ținé în cas de timp nefavorabil în sala cea mare, altminteri în grădină.

Repausul dominical la farmacia.

Duminecă 6 Iunie d. m. nu va fi deschisă în cetate decât farmacia d-lui Fr. Kellenen „La biserica albă” str. vămii.

Damele englese nici odată nu între-

bunéază cremă pentru față, ci lapte de castraveți, calitate veritabilă englezéscă care se capéță în farmacia lui C. Balassa. Cosmetic nevătémator cu efect absolutamente sigur, care după 2—3 întrebuințări, face să dispară pistrii, petele de față, sgrăbunțe, parasitii și ori-ce necurățenii, împurmutând obrazului înfățișare înviorată și tineréscă. S'e se observe ca pe fie-care sticlă să fie pus numele Balassa. Sticla 2 coróne. Săpun de castraveți veritabil englesesc 1 cor., pudră de castraveți 1 cor. 20 b. Se capéță la farmacia. Trimeriți cu posta face farmacia C. Balassa, Budapesta Erzsébetfalva.

Retragerea d-lui I. cav. de Flondor.

Retragerea surprinzătoare a d-lui Dr. Iancu cav. de Flondor din fruntea partidului popular național al Românilor din Bucovina, a făcut o impresiune durerosă asupra tuturor Românilor și în deosebire asupra fraților bucovineni, căci deputatul Flondor prin faptele sale energice și prin ținuta sa demnă în mijlocul celor mai pătimase acțiuni ale adversarilor săi personali și politici, a ținut sus stégul aspirațiilor naționale românești, devenind astăzi cea mai simpatică și populară figură nu numai pe plaiurile Bucovinei, ci și la noi și în România.

Imprejurările nefaste, cari dăinuiesc astăzi în viața politică bucovină și necesități imperioase au înduplecat pe vrednicul șef al partidului, să se retragă de-o camdată din viața politică, să renunțe la mandatul său de deputat, în speranța, că prin această mare jertfă se va pune capăt svêrcolirilor pătimase și ne-creștinice, ce-l amenințau pas de pas din partea unor demagogi fără suflet, și va contribui la limpederea situației și la o înjghebare sănătoasă a partidului popular național.

În urma acestei retrageri, conducerea partidului popular național a trecut în mâinile vice-prezidentului partidului, a vrednicului și venerabilului archiepiscop-staurofor Artemie Berar, protopopul Cernăuțului. „Deșteptarea“, dedică la loc de frunte d-lui Flondor un elogios articol, făcând următoarele constatări:

„Și ca cea mai bună și adevărată mulțumită față de fostul său conducător, partidul popular național va susține și mai departe sus și tare stégul național român și își va pune toate puterile de care dispune, spre a realiza programul său.

„Neinfluențat de diversele curente contrare și dușmănoase, partidul popular-național va continua neobosit a pași și mai departe pe calea cea grea croită până acum.

„Iancu Flondor s'a retras de la conducerea partidului popular național, dăr simpatia, sentimentele și cugetele lui sunt și vor rămâne pururea cu noi: Flondor nu mai este al său, el este al națiunii întregi.

„Suntem siguri, că nu este departe momentul când d-l Dr. Iancu cav. de Flondor va pași érași în fruntea acțiunilor naționale, validându-și puterile și energia spre a realiza idealurile comune ale noastre și ale lui“.

Servilism detestabil.

De sub Ineu, 20 Iunie 1904.

Onorată Redacțiune! În 10 l. c. p. m. având afaceri pe la Gherla, am asistat și la esamenul din cantul pe note al elevilor de la institutul preparandial gr. cat. din Gherla. Acest esamen asupra mea, ca asupra unui fost elev al acestui institut, care am absolvat într'un timp când atmosfera națională era mai curată între ai noștri, și nu așa înfițiată de tot felul de microbi crescuți și susținuți de noi înșine, a făcut o foarte rea impresie; de aceea în-treg esamenul a arătat, că direcția națională a învățământului de la acest institut a degenerat aproape cu totul. Numai o manifestație a elevilor făcută din propriul lor îndemn și sub conducerea unui tiner absolvent, a dovedit, că în tinerul lor suflet odiul față de némul lor și față de produsele artei naționale încă nu e înrădăcinat. Voiți înșira aici unele puncte din programa acestui esamen, ca să aibă și on. public român idee despre conducerea și predarea unor studii la acest institut. Regret, că nu am putut publica programa întrégă, de aceea mi-s'a luat din mână din partea unui domn, — nu știu intenționat, ori ba?!

Esamenul s'a început cu piesa „Cântec de jertfă“ de Beethoven, care piesă n'are nici în clin nici în mână, cu cântările liturgice ale ritului nostru oriental. Ba chiar și în biserica latină încă cred, că ar trece de o compoziție cam prea de operă. De altcum trecă ducă-se, căci i-a fost textul românesc.

După acesta au urmat vre-o patru psalmi, séu precum se numeau în programă „Zsollár“, cari s'au cântat după nisele melodii calvinești în limba unghurească, la auțul cărora m'am scandalizat și m'am întristat până în suflet. La vederea și auțul acestora mi-am dîș „Dumneșul nostru — Dumneșul nostru, pentru ce ne-ai lăsat?!...“

Punctul culminant al programei și prin urmare și al esamenului l'au format bucățile „Milleniumi hymnus“ și „Isten ald meg a magyar“, pe acest din urmă d-l director, comisarul episcopesc și profesorii preoți l'au ascultat stând în picioare. Când am vădut și auđit și acestea, mi-am dîș cu „Calicul“, că nu știu „Dumneșul a uitat de... noi“ (ei), ori noi (ei) au uitat de Dumneșul. Atâta slăbănogie și atâta servilism nu poți vedé, fără numai la lacheii de pe lângă curțile domnesci. Să nu ne mirăm, că omnipotenții dîlei ne asupra, căci, — precum arată și casul de față — bărbații noștri așa dîș conducătorii le dau ansă la tóte aceste, făcându-li-se lor servi și atunci, când ei nu-i poftesc. De n'ar uita cei puși în fruntea preparandiei, ca să lase a-se preda pe anul viitor și „Csicsóné“ elevilor, ca astfel să fie mai moderni!

De încheiere s'a cântat poesia română „Mândruliță de la munte“, cu foarte puțină animație.

După terminarea programei oficiale elevii din propriul lor îndemn, sub conducerea unui tiner absolvent, au cântat foarte frumos în patru voci două poesii frumoase românești, a căror nume mi-a scăpat din memorie, — prin cari ori și cum și-au arătat disgustul față de cele amintite ce li-s'au impus. Onóre lor!

Voiți să amintesc aci, că cantul pe note l'a predat atât la teologie, cât și la preparandii organistul bisericii armenocat. — un anumit Berán, care de origine se dîce a fi Jidov, ér de presinte... e după lume, — căruia atât în alegerea materiei l'au predat, cât și în predare i-s'a lăsat mână liberă, prin urmare a făcut ce a vrut și cum a vrut. Mă mir de conducerea preparandiei, că de frica cuiva, intenționat, din propriul îndemn, din micime de suflet, din uitarea de sine, ori din prea marele servilism față de opresorii noștri și din rea voință cătră națiunea proprie, lasă a se întempla așa ceva, căci din neștiință se fie, nu-mi vine a crede.

Ar trebui, ca conducătorii preparandiei din Gherla să observe (de cumva îl știu) în creșterea fiitorilor învățători principiul pedagogic, că: „supunerea nu-i ertat să trecă în servilism“. Ar trebui să știe conducătorii acestui institut și dîsa pedagogului Dr. Schmidt, că: „Caractere trebuie să fie dascălii — și nu trestii, cari se se încovăie după fluctuațiunile părerilor unora ori altora“, și ca să aibă atarî caractere, acelea trebuie formate. Să nu uite d-lor jelnicul cânt al lui Eremie profetul „Ierusalime, Ierusalime întorco-te la domnul Dumneșul tîu“.

Sper, că cei chemați mai au încă cât de cât ceva simțeminte românești în inimile lor, vor încerca a îndrepta réul încuibat la acest institut, de nu s'ar simți destul de apți, să lase locul altora mai tineri și mai dascăli, decât dîșii, că pe dascăli numai dascălii îi pot creșce, și nu alte tagme.

Colega.

Parastas pentru Eminescu.

La 29 Iunie — scrie „Conservatorul“ — se împlinesc 15 ani de când Mihail Eminescu a adormit întru Domnul, ducându-se în lumea celor drepti.

Mai mulți admiratori și foști prieteni ai dulcelui nostru poet și senin cugetător Mihail Eminescu, au luat nimerita hotărâre, de a mijloci oficiarea unui parastas, pentru pomenirea — după datina bisericii noastre creștine — a sufletului aceluia, care a îndurat așa de mult.

Pentru-ca această scumpă comemorare să fie încinsă de-o aureolă cât mai luminosă și solemă, acei cărora li-a

scânteiat primul gând pentru comemorarea îndureratului cugetător, au scoțit nimerit de a întocmi un comitet alcătuit din mai mulți artiști și literați, foști membri ai cercului „Junimele literare“ din Iași. Acest comitet ast-fel întocmit se va întruni dîlele acestea la Iași, pentru a se chibzui asupra programului pioșei solemnități.

În acest comitet vor fi între alții și d-nii A. D. Xenopol, poetul N. Volenti, I. Meissner, I. Paul, I. Grigorescu, Th. Burada, V. Castano și mai mulți tineri publiciști și studenți.

Serviciul divin va fi oficiat la biserica Buna-Vestire din capitala Moldovei. După terminarea serviciului divin, întréga asistență va porni în corpore la Universitate, unde, în aulă, se va organiza un festival. Mai mulți vor ceti din lucrările poetului; se va rosti o scurtă disertație asupra însemnătății comórei de frumuseți, pe care ne-a hărăzit-o neuitatul poet.

S'a intervenit pe lângă actualul director pentru a vesti pe toți foștii colegi ai poetului, cu rugăminta de a transmite în scris comitetului organizator al aniversării, diferitele lor amintiri, pe cari le păstrează asupra vieții de școlar a fostului lor coleg. Bucovinenii au comunicat, încă de acum câte-va săptămâni, că vor trimite la această solemnitate o numărósă delegațiune. S'a intervenit de asemenea pe lângă studenții români de la Universitățile din Berlin și Viena, unde a urmat poetul, pentru a trimite câte-o delegațiune.

D-na Eleonora Turcan, fosta gazdă a poetului, pe vremea când urma la gimnasiul din Cernăuți, coborîtorea uneia dintre cele mai vechi familii românești, e în posesiunea mai multor scrisori, primite de la poet, pe când el își făcea studiile universitare la Viena; d-sa va lua parte la acest parastas. Tot d-sa e în posesiunea faimosului pupitru, pe care elevul Eminescu a săpat în lemn o poesióră în care ironiza blând pe fostul său profesor și mare patriot Aron Pumnul. Mihail Eminescu pentru această copilărie a fost exclus din gimnasiu.

Același Eminescu, la mórtea entusiastului patriot Aron Pumnul, ca student e însărcinat să plângă în versuri mórtea aceluia stîlp al Bucovinei.

Atunci el scrie caldele versuri: „Imbracă-te'n doliu frumósă Bucovină“, — care au fost în urmă gravate pe placa monumentului ridicat neuitatului patriot bucovinean.

Bibliografie.

Cu prilejul aniversării celor 400 de ani de la mórtea lui Ștefan cel mare, librăria Leon Alcalay din Bucuresci, a făcut să apară un elegant volum, conținând una din cele mai cunoscute povești eroice din vremea Marelui Domn, e vorba de povestea Bătrânul Dan atât de minunat cântată de Vasile Alexandri în poemul său Dan căpitan de plai și care a fost scrisă de d-l Gh. Silvan cu prilejul comemorării de la Putna. Volumul are a prefață a d-lui Alexandrescu-Dorna și o artistică copertă în cinci colori, precum și un facsimil al pecetiei lui Ștefan cel mare. Pentru a se puté atinge scopul popularizării vitejștilor vremi ale marelui domn, volumul a fost pus în vânzare numai cu 50 bani la librăria editóre în Bucuresci, Calea Victoriei 37 și la tóte librăriile din țară.

Am primit nr. 9—11 al revistei literare din Budapesta „Luceafărul“ cu următorul sumar: „Familia“, articol iubilare de Al. Ciura; „Cenușe“ novelă, de Z. Bârsan; „O comunicare“ de N. Dobrescu; „Zadarnic“, poezie de Z. B.; „Hoțul“, schiță de I. Agârbicean; „După riguros“, schiță de Simin; „Clipe de la țară“, de I. Ciocârlan; „Apostolul“, poezie de N. Otavă; „Ioan Bianu“, de Oct. C. Těslăuanu; „Seminarul român din Lipsca“, de O. C. T.; „Flori de ghiață“, poezie de Liliac; „Tragedia Omului“ de Em. Madach, trad. de O. Goga; „Foi răslețe“ de Dr. S. P.; „Din intermezzo“, poezie de L. Dauș; ilustrații: Iosif Vulcan, Ioan Bianu; Cronică și notițe; Cărți și reviste. Abonamentul 12 cor. pe an; pentru învățători, preoți și studenți 7 cor. Administrația: Budapesta, Str. Vörösmarty, 60/a.

ULTIME SCIRI.

Caransebeș, 24 Iunie n. Eri nópte a răposat aici Ilie Curescu sublocotenent în retragere și președinte al comunității de avere a fostului regiment grănițeresc român-bănățen.

Londra, 24 Iunie. „Daily Telegraph“ află din Petersburg, că negocierile dintre Rusia și Pórta otomană în privința trecerei flotei rusești din Marea Négră prin Dardanele, au dat rezultate satisfăcătoare.

Petersburg, 24 Iunie. După o telegramă ce i-se trimite din Liaoyang dîrului „Nowoje Vremja“, tótă săptămâna au fost lupte spre Sud. Mari trupe sunt în drum spre Sud. În împrejurimile Liaoyangului totul e părăsit, numai spitalele Crucei Roșii au rămas aici.

Niușwang, 24 Iunie. Se sapă șanțuri noué spre Ost de fluviul Lian. Chinesii și-au părăsit casele, pe cari le-au ocupat Rușii. S'a dat o proclamație, care interdișe esportul de proviziuni din Niușwang. Mari trupe, sub conducerea lui Kurapatkin, stau gata a pleca spre Kaiciu.

Petersburg, 24 Iunie. Din Liaoyang se telegraféază, că apa a spălat cu desăvîrșire drumurile. În nópte de 20 l. c. s'a auđit o teribilă canonadă în împrejurimile de la Haycióng.

Londra, 24 Iunie. Trupele de avangarde ale inamicilor pe insula Kwantung sunt despărțite numai de-o distanță de 2000 metri.

Diverse.

Femeile pot cere pe bărbați în căsătorie? După un vechi obicei engles femeile ar puté în anii bisecți, să ceră în căsătorie pe acel bărbat ce le convine, trecând peste modestia ce pare, că este o caracteristică a sexului gingaș. O scriere veche din 1606, ce pórta titlul: „Polițetă, amor și căsătorie“, se exprimă astfel cu privire la acest subiect: „În anii bisecți, femeile englese au privilegiul de a declara amorul lor bărbaților, prin ori ce mod. Apoi, ori-ce om este desconsiderat, decă batjocuresce séu desprețuesce aceste propuneri“. În timpurile acestea bărbatul, ce refusa amorul unei femei, era dator a-i cumpéra o rochie de mătase, așa încât meseria de erou amoroș nu prea era lucrativă!

O engleză plină de spirit aducându-și aminte de aceste vechi obiceiuri din țera sa, a scris de curénd că mulți ómeni au rămas neînșurați, tocmai pentru-că n'au avut curajul, ori inițiativa a cere ei mâna fetelor. Față de aceștia, moda veche ar fi fost mai mult decât folositóre! Căți ómeni — esclamá englezóica — ce ar face fericioarea unei femei, nu îndrăsnesc a face o cerere de căsătorie, gândindu-se că acea femeie nu-l póte suferi, pe când póte tocmai din contră, ea simpatiseză cu el! Deci, ori de câte-ori un bărbat demn, cinstit, ne pare, că voesce a-și lega sórtea lui de a unei femei, ar trebui ca acea femeie, în mod franc și sincer, să-i spună că ea primescce ai fi soție. Prea multă modestie, este adesea o probă de șiretenie și de ipoocrisie.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

PUBLI CAȚI UNE.

Ajutore pentru învetecei dela comercii.

Societatea comerciantilor romani din Braşov ofera pe anul 1904—09 ajutore decate 100—200 cor. anual, pentru inveteceii aplicati deja, seu cari se vor aplica de aici inainte in Braşov la vre-o ramura de negot.

Aceste ajutore se asiguraza in veteceilor pe tot timpul cat se vor afla in Braşov la vre-o ramura de negot, daca se porta bine.

Dela cei cari doresc vre-unul din aceste ajutore, se pretinde se aiba cel putin 2 clase reale, civile seu gimnasiale

Petentii dupa aceste ajutore au se substerna aici urmatoarele documente:

1) carte de botez; 2) atestat de scola; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materiala a parintilor.

Cererile de ajutore sunt a se adresa d-lui *Teodor Nicolau*, comerciant in Braşov.

Braşov, 1 (14) Iunie 1904.

Teodor Nicolau, pres. societati. *Ioan Lenger*, secretar.

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onore a aduce la cunoscinta Onor. public, ca mi-am marit magazinul meu cu buna reputatie, de confectioni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine barbatesci, de baeti si copii,

corespundetor cerintelor moderne, pe care l'am instalat in

Piata Sirul inului in palatul lui Czell.

Preturile cele mai ieftine.

Pui la dispozitia On. public esecutarea cea mai buna si efectuarea cea mai solida.

Principiul meu este, eu castig putin se fac vendar mare.

Rugandu me de o cercetare numerosa, reman

Cu tota stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine barbatesci, de baeti si copii (palatul Czell).

Domnul ¹⁻²
Dr. JULIUS ORENDI
advocat
și-a redeschis cancelaria,
in Braşov, strada Portii nr. 58.

Odae mobilata
la pozitie forte frumoasa este de inchiriat.
Informatii se dau Sirul strajii (Schlossbergzeile) nr. 3, si in cancelaria advocatuala strada Portii nr. 58.

„Sătmăreana“
institut de credit și economii, societate pe actii.
Nr. 1425—1904.

Concurs.
Prin acesta se publica concurs pentru un post de practicant la institutul de credit și economii, Sătmăreana, societate pe actii in Seini (Szinervaralja).
Salar lunar 60 corone.
Practicantul ales va ave se-si ocupe postul in 16 Iulie a. c.
După un an de serviciu de proba prestat spre indestulare, practicantul va fi denumit subcontabil definitiv.
Reflectantii la acest post — până in 10 Iulie — au se-si prezenteze petitiile lor, provezute cu atestatul de absolutor a unei scole comerciale
Cunoscinta perfecta a limbii maghiare e indispensabila.
Seini (Szinervaralja), 7 Iunie 1904.
1—2.1498. Directiunea.

La AMERICA
mare reducere de pretul calatoriei dela **VIENA la New-York ROTTERDAM** cu intretinere Cor. 155.—
Fie-care calator la America este liber in alegerea drumului.
Pentru asigurarea locului se se trimita 20 corone la
HOLLAND—America—Linie,
Wien, IV, Wiednergürtel Nr. 16.
5—10.1961.

De inchiriat seu de vendar,
casele din Strada Capitanului nr. 12, constatate din 5 odai partere, 4 odai in etaj, impreunate cu 2 bucatarii si 4 pivniti. La pozitia cea mai frumoasa.
Informatii se dau la proprietarul **Ioan Zamfir,** Braşov, podului Grid nr. 4.

Continutul urmatoilor articoli igienici sunt intrebuintati de cei mai renumiti profesori si medici, si sunt declarati de forte buni.
Senegin contra tusei, reuseli, dureri de piept, oficei, tusei magaresti, catarului, astmei, greutatei de respirat, lungorei si tusei secl. Vindeca sigur si repede. — Pretul 1 cor. 20 fil. si 2 cor.
Capsic unsore contra durerii de ose, podagreii, reumatismului recelilor, durerilor de cap, de dinti si nervi, precum si scrintiturilor. Cele mai imbatrinite bole le vindeca. — Pretul 1 cor. 20 fil. si 2 cor.
Centarin contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul si aprinderea de stomach, greata si vomare, sgirciurile cele mai grele, Leac sigur. Foloseste si la curatirea sangelui. — Pretul 1 cor. 20 fil. si 2 cor.
Kaliodsarsaparil mijloc excelent pentru curatirea sangelui la siflis, morburile tineretelo. — Pretul 1 sticla 2 cor.
Laxbonbons inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, ameteli, dureri de cap si altele. Deci cine sufera de inchiderea scaunului, numai decet se comandeze Laxbonbons, zaharele purgative, placute si dulci la gustat. — Pretul 1 coronă.
Faceți încercare despre ori-ce articol și Vă veți convinge.
Cornel Demeter, apotecar in Budapesthaskamegyer nr. casei 39.

500 fl. plătesc celui ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi apa de dinți
a lui Bartilla, o sticla 70 bani.
(Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.)
Eduard Bartilla-Winkler
VIENA, 19/1., Sommergasse 1.
Se se ceta pretindenea apiat apa de dinți a lui Bartilla. Denuntari de falsificare vor fi bine platite. La locurile, unde nu se pote capeta, trimt 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco
Se capeta in BRAŞOV la farmaciile:
V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter piata Franc. Iosif. Jekelius, Stenner Str. Porti 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Corona.

Vënd
in PIVNIȚA ESTERHAZY, Braşov in esplotatie personala:
Vinuri eschisite fine,
Rachiuri prima de droşzii și tescovina,
Bere in sticle de Czell și Steinbr. Kleinoscheg Şampanie.
Mancari calde bune.
Delicatese a la local de dejun.
O încercare convinge, ca in pivnita Esterhazy tote sunt bune și ieftine.
Wilhelm Kopony,

STABILIMENT de CURĂȚIRE din VIENA
WIEN, II/6 Kaisermühlendamm 89/91. Telephon nr. 19294.
Despărământul I.
Aranjament pentru curățirea Garderobei de bărbați, dame și copii.
Despărământ II.
Văpsitorie pentru Garderobe (desfacute seu nedesfacute).
Despărământ III.
Aranjament a curățirii de covore.
Despărământ IV.
Spălătorie cu abur.
Despărământ V.
Curățire fină.
Despărământ VI.
Spălătorie de gardine, dantele și Văpsitorie.
REPARATURI mici se fac gratis, mai mari cu preturi forte ieftine.
Cel mai apropiat loc de primire la Domnit:
Wolfgang, Schütz și Fii, Braşov.

AVIS!
Am onore a aduce la cunoscinta, ca am esit dela firma **A. Meschendörfer** succesori, și tot odata **am luat** asupra mea Filiala, care a fost sub firma **Goerg Foith**, din piata Pömelor de sub nr. 18, de afaceri de
mărunțișuri și inpletituri.
După mai multii ani de praxă, mi-am castigat o cunoscinta perfecta in bransa acesta și având un capital suficient, me aflu in pozitie favorabila a indestula vointa onoratiilor clienti, cu cea mai prețisă punctualitate.
Rugandu-mă pentru sprjinul și bunăvointa Onor. public, asigurand ca serviciul meu va fi cu cea mai mare precautiune, zel și punctualitate. Semnes
cu tota stima
Moritz Kraus, comerciant.
3—4.1939.